

Chương II. VIỆT NAM TỪ ĐẦU THẾ KỈ XX ĐẾN HẾT CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ NHẤT (1918)

Bài 22. Xã hội Việt Nam trong cuộc khai thác thuộc địa lần thứ nhất của thực dân Pháp.

1. Những chuyển biến về kinh tế

- Nông nghiệp, Pháp chiếm đất làm đồn điền.
- Công nghiệp, Pháp đẩy mạnh khai thác mỏ. Một số ngành công nghiệp dịch vụ, công nghiệp chế biến và sản xuất vật liệu ra đời.
- Thương nghiệp, Pháp độc chiếm thị trường, nguyên liệu và thu thuế.
- Giao thông vận tải, chính quyền thuộc địa chú ý xây dựng hệ thống giao thông, chủ yếu để phục vụ việc chuyên chở hàng hoá, nguyên liệu và phục vụ mục đích quân sự.

2. Những chuyển biến về xã hội

- Những biến động của giai cấp cũ:
 - + Một bộ phận nhỏ trong giai cấp địa chủ phong kiến giàu có, được Pháp nâng đỡ, chiếm đoạt ruộng đất của nông dân. Một bộ phận địa chủ vừa và nhỏ bị đế quốc chèn ép, ít nhiều có tinh thần yêu nước.
 - + Giai cấp nông dân có số lượng đông đảo nhất, bị áp bức, bóc lột nặng nề, căm thù đế quốc và phong kiến.
 - Các giai cấp, tầng lớp xã hội mới:
 - + Công nhân (xuất hiện từ cuối thế kỷ XIX) ngày càng đông, phần lớn xuất thân từ nông dân, làm việc ở các đồn điền, hầm mỏ, nhà máy..., bị bóc lột thậm tệ...đời sống khổ cực, sớm có tinh thần yêu nước, tích cực tham gia phong trào chống đế quốc, cải thiện đời sống.
 - + Tầng lớp tư sản, xuất thân từ các nhà thầu khoán, chủ xí nghiệp, chủ hãng buôn,... bị chính quyền thực dân kìm hãm, tư bản Pháp chèn ép.
 - + Tầng lớp tiểu tư sản thành thị, (chủ các xưởng thủ công nhỏ, cơ sở buôn bán nhỏ, viên chức cấp thấp và những người làm nghề tự do...)
-